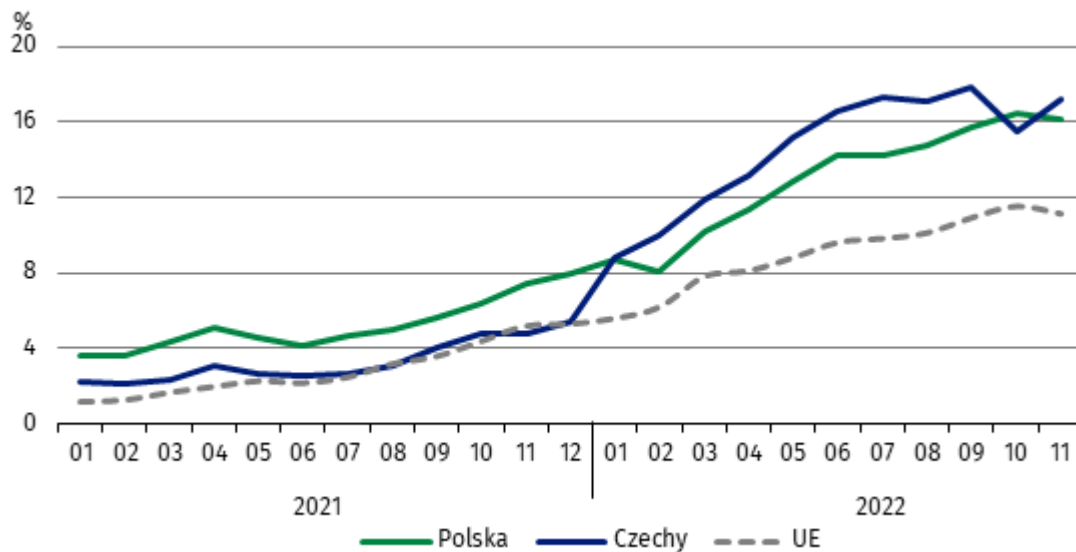

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych w Polsce i Czechach w latach 2021–2022

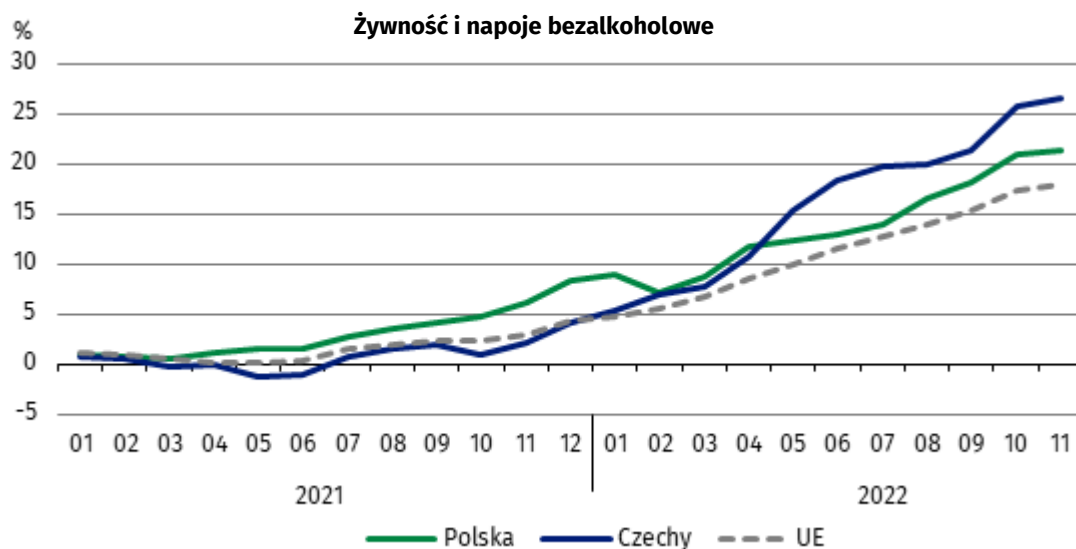
W 2022 r. w Polsce i w Czechach notowano istotny wzrost cen mierzonych zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych (HICP). HICP obliczany jest według ujednoliconej metodologii stosowanej w Unii Europejskiej (UE). Służy on do pomiaru inflacji oraz oceny stabilności cen we wszystkich krajach członkowskich UE. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonuje się w oparciu o Europejską Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP). Źródłem prezentowanych danych w niniejszym opracowaniu jest Eurostat.

Wykres 1. Zmiany HICP
analogiczny okres roku poprzedniego=100

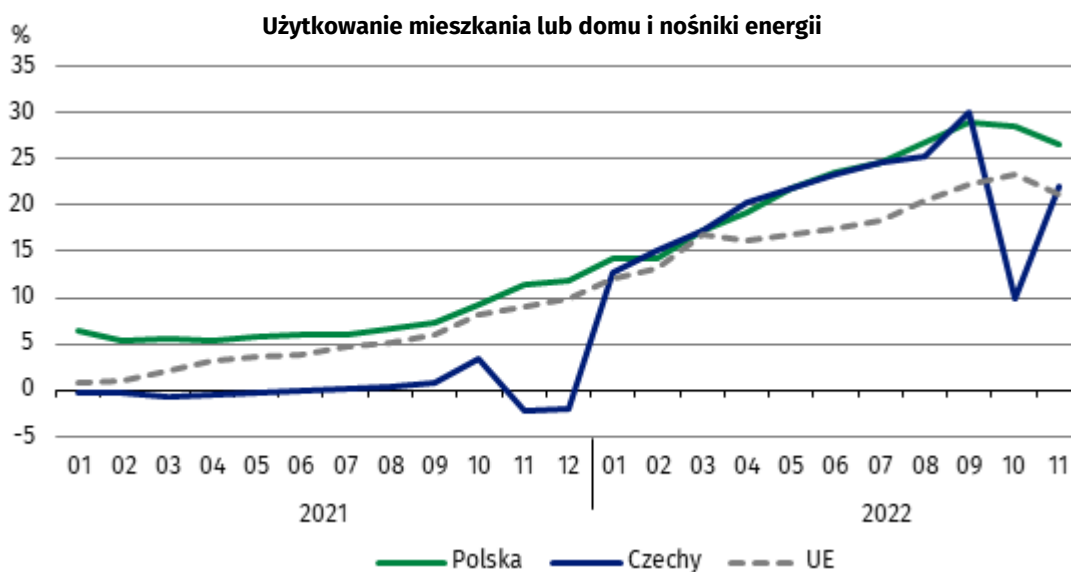
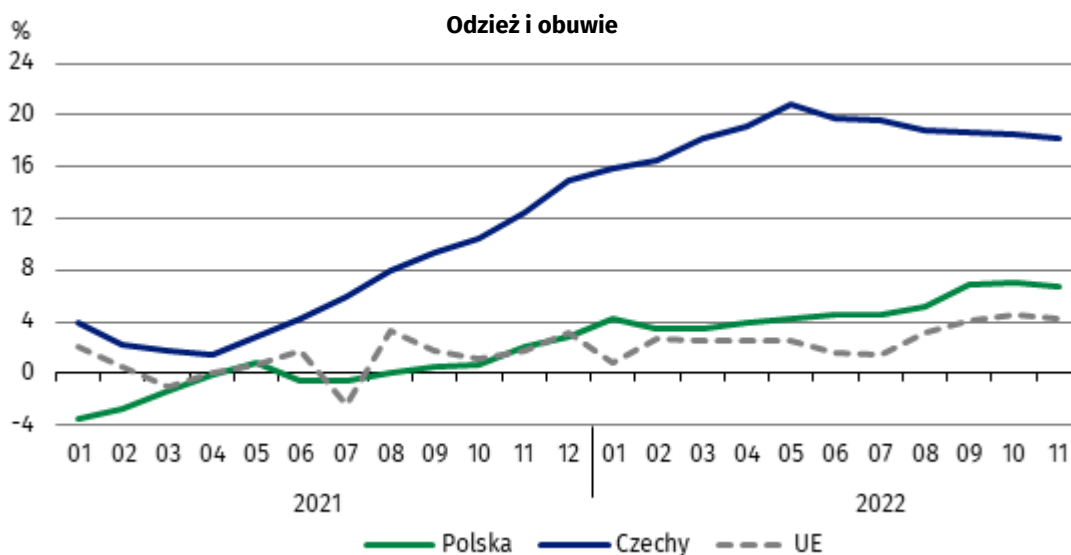
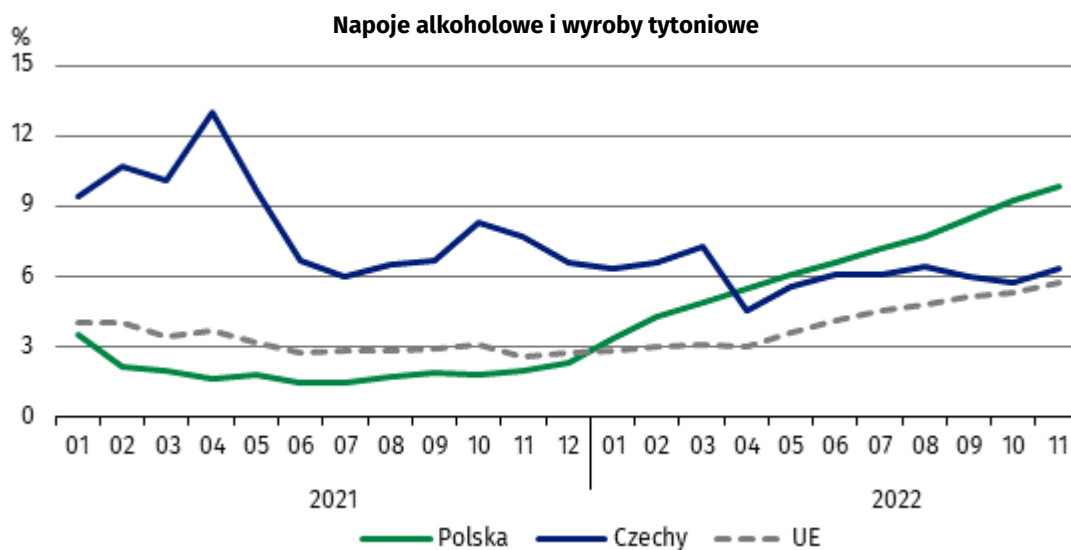

W kolejnych miesiącach 2022 r. obserwowano zróżnicowane tempo wzrostu cen konsumpcyjnych w poszczególnych działach ECOICOP. W Polsce i w Czechach wyraźnie wzrosły ceny m.in. żywności i napojów bezalkoholowych, użytkowania mieszkania lub domu i nośników energii oraz ceny w dziale restauracje i hotele. W Czechach istotnie podrożała również odzież i obuwie. Najwolniej rosły ceny związane z łącznością.

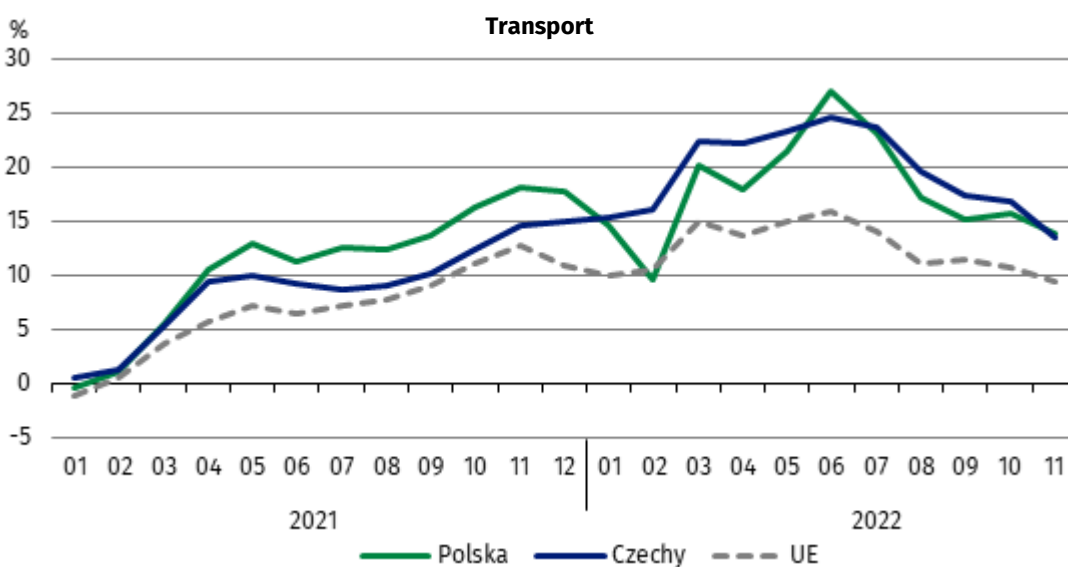
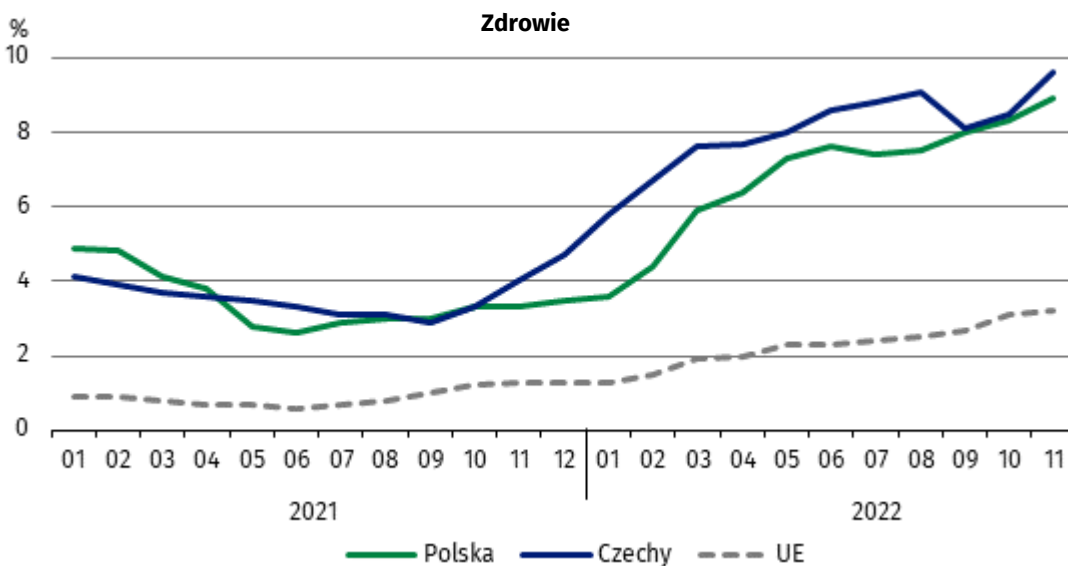
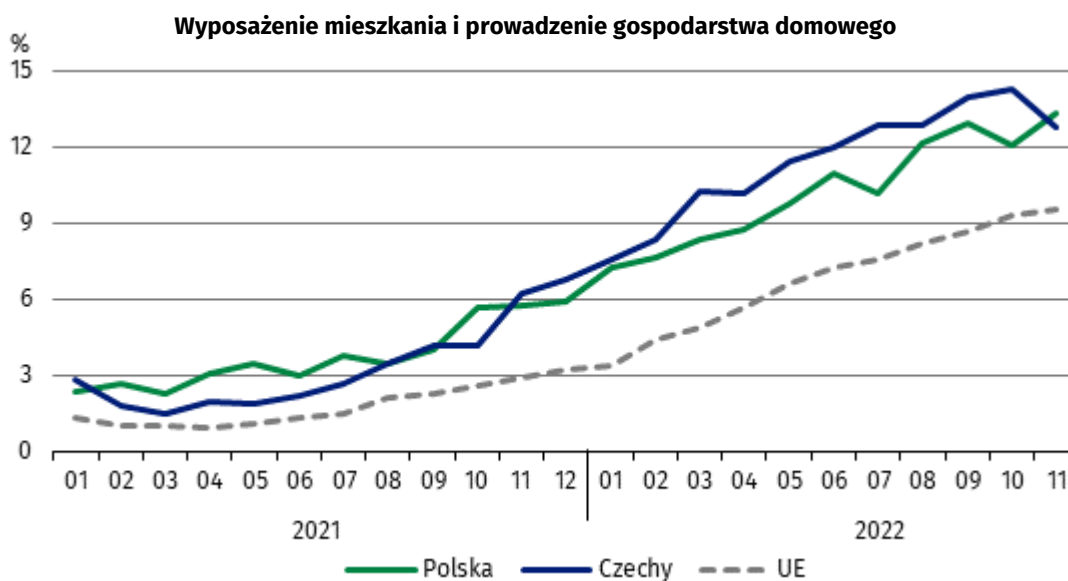
Wykres 2. Zmiany HICP według działów ECOICOP
analogiczny okres roku poprzedniego=100

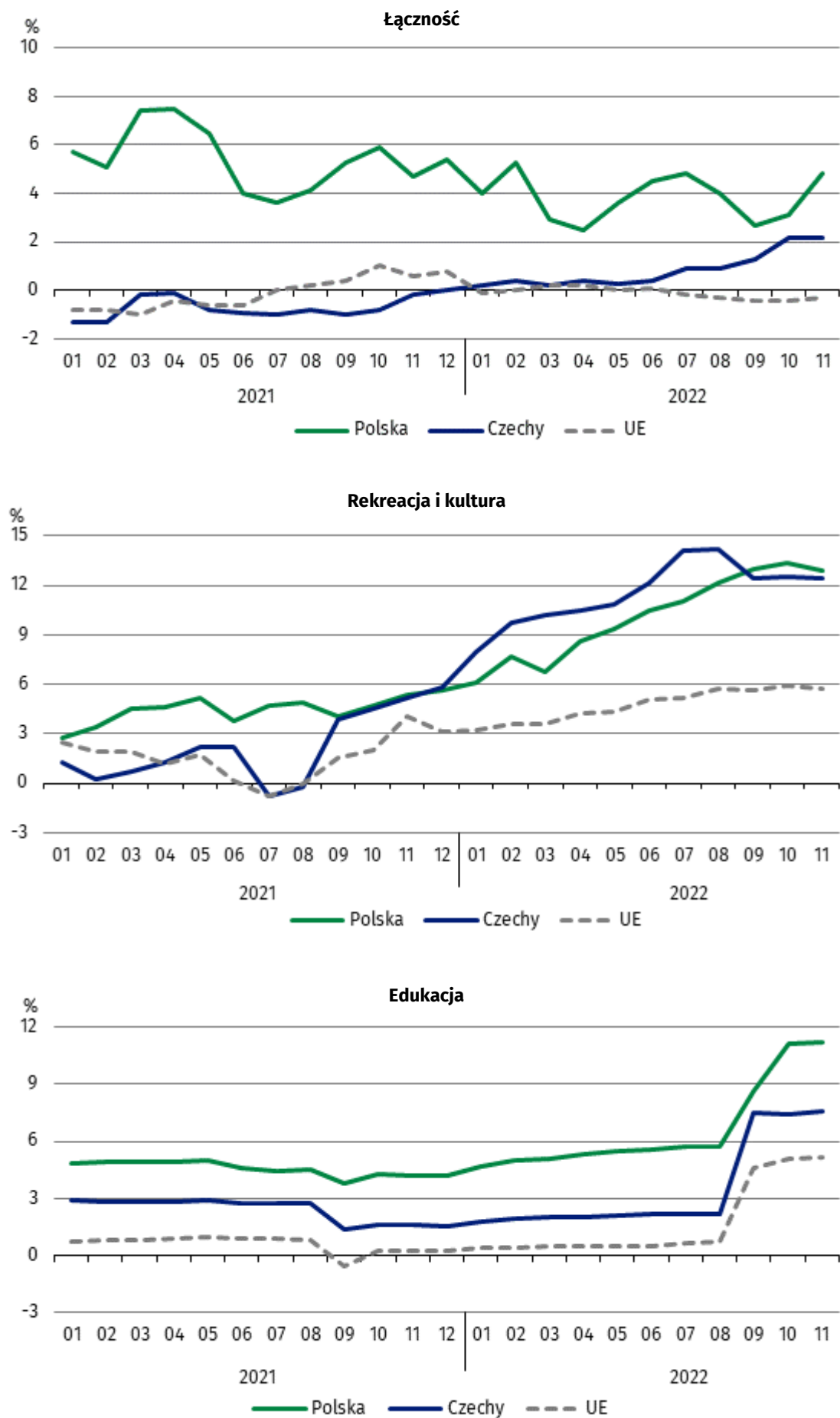
Wykres 2. Zmiany HICP według działów ECOICOP (cd.)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

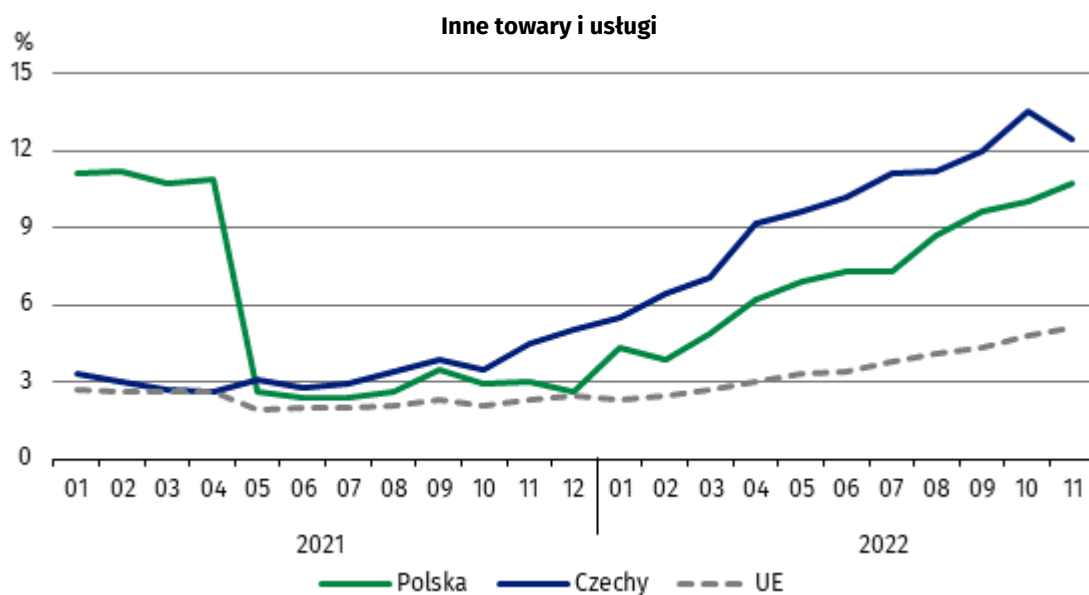
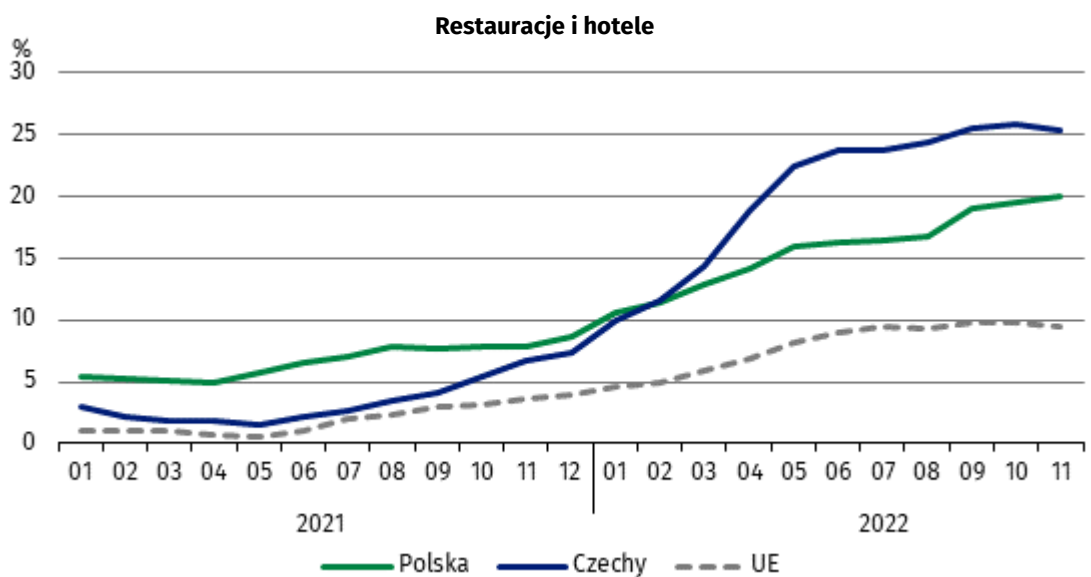
Wykres 2. Zmiany HICP według działów ECOICOP (cd.)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Wykres 2. Zmiany HICP według działów ECOICOP (cd.)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Wykres 2. Zmiany HICP według działów ECOICOP (dok.)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

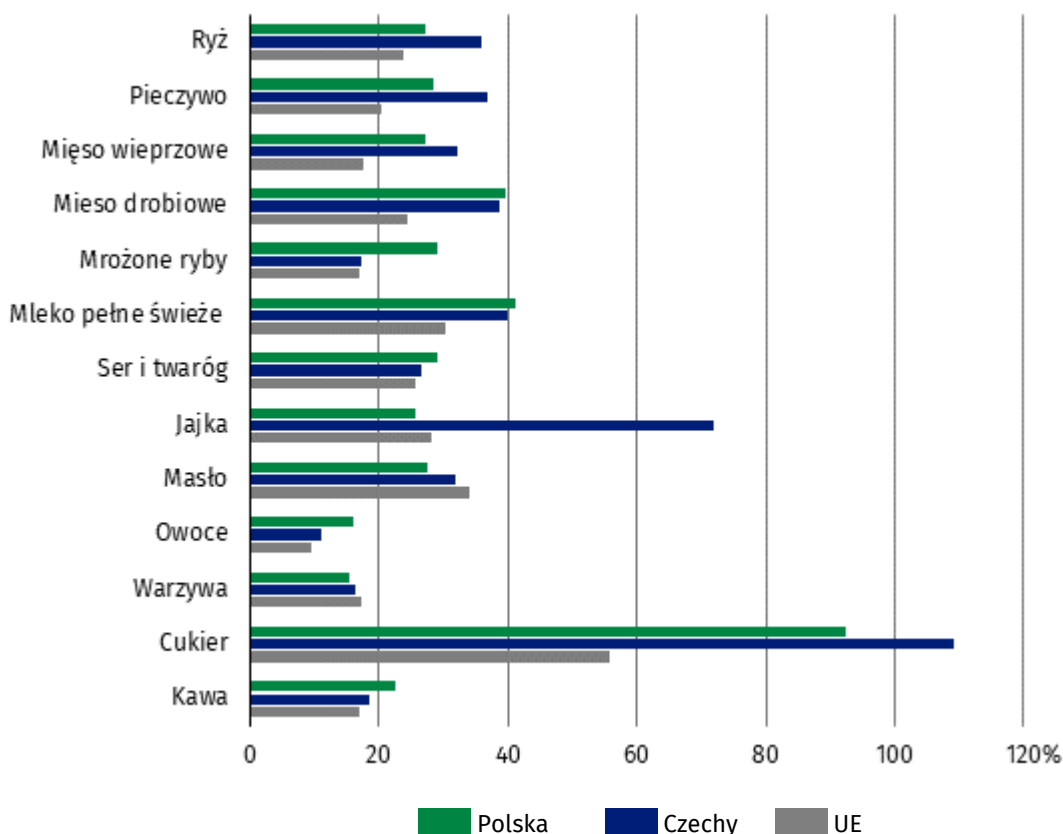
W listopadzie 2022 r. w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku w Polsce najbardziej wzrosły ceny użytkowania mieszkania lub domu i nośników energii (o 26,5%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 21,3%) oraz ceny związane z restauracjami i hotelami (o 20,0%). W Czechach w tym samym okresie najszybciej rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (26,6%), ceny w dziale restauracje i hotele (25,3%) oraz ceny użytkowania mieszkania lub domu i nośników energii (21,9%). Największą różnicę we wzroście cen konsumpcyjnych między Polską a Czechami odnotowano w zakresie odzieży i obuwia (6,8% wobec 18,2%). Zarówno w Polsce, jak i w Czechach ceny we wszystkich działach rosły szybciej niż przeciętnie w UE.

Tablica 1. Zmiany HICP według działów ECOICOP w listopadzie 2022 r.
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Wyszczególnienie	Polska	Czechy	UE
	w %		
Ogółem	16,1	17,2	11,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	21,3	26,6	17,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	9,8	6,3	5,7
Odzież i obuwie	6,8	18,2	4,2
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	26,5	21,9	21,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	13,4	12,8	9,6
Zdrowie	8,9	9,6	3,2
Transport	13,9	13,6	9,4
Łączność	4,8	2,2	-0,3
Rekreacja i kultura	12,9	12,4	5,7
Edukacja	11,2	7,6	5,2
Restauracje i hotele	20,0	25,3	9,5
Inne towary i usługi	10,7	12,4	5,1

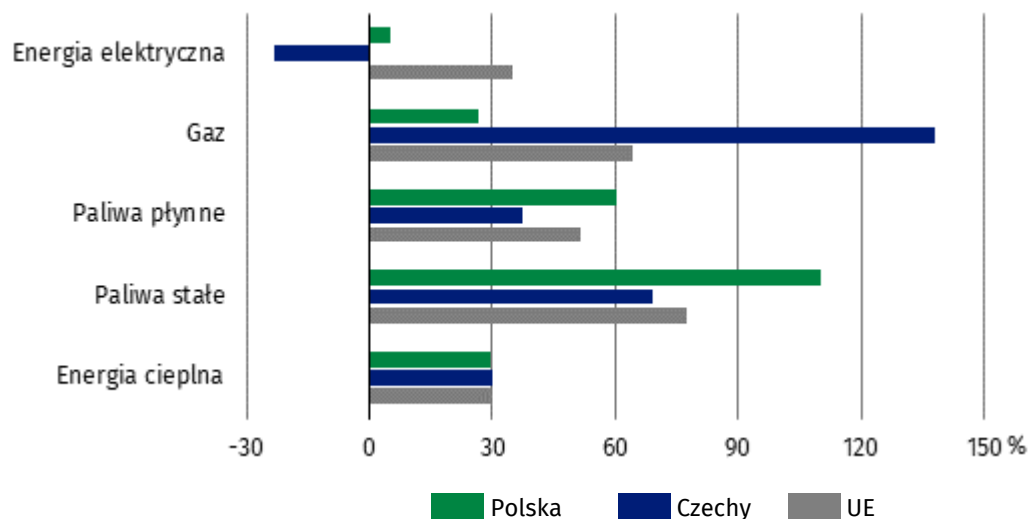
W analizowanym okresie spośród wybranych produktów żywnościowych najbardziej wzrosły ceny cukru. W Polsce cukier podrożał o 92,5%, w Czechach – o 109,1%, a przeciętnie w UE – o 55,9%. Istotnie wzrosły także ceny mleka pełnego świeżego (w Polsce – o 41,2%, w Czechach – o 40,1%, w UE – o 30,3%) oraz mięsa drobiowego (w Polsce – o 39,7%, w Czechach – o 38,8%, w UE – o 24,4%). W Czechach zaobserwowano również wyraźny wzrost cen jajek (o 71,9%).

Wykres 3. Zmiany cen wybranych produktów żywnościowych w listopadzie 2022 r.
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Wyraźnie wyższe niż w listopadzie 2021 r. były również ceny nośników energii (m.in. energii elektrycznej, gazu, energii cieplnej, paliw płynnych i stałych). W Polsce cena paliw stałych była o 110,3% wyższa, podczas gdy w Czechach odpowiednio – o 68,9%, a przeciętnie w UE – o 77,5%. Tymczasem cena gazu bardziej wzrosła w Czechach (o 137,8%) i przeciętnie w UE (o 64,4%) niż w Polsce (o 26,6%). Odmienne tendencje zaobserwowano w przypadku energii elektrycznej, która podrożała zarówno przeciętnie w UE (o 35,1%), jak i w Polsce (o 5,1%), a potaniała w Czechach (o 23,4%).

Wykres 4. Zmiany cen wybranych nośników energii w listopadzie 2022 r.
analogiczny okres roku poprzedniego=100

W obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych stosuje się system wag. Oparty jest on na rocznych danych o wydatkach pieniężnych gospodarstw domowych na spożycie ze statystyki rachunków narodowych sprzed dwóch lat poprzedzających rok sprawozdawczy i zaadaptowany do warunków roku poprzedzającego rok badania. W latach 2021–2022 w strukturze wag w Polsce, Czechach i przeciętnie w UE największy udział wydatków odnotowano w zakresie: żywności i napojów bezalkoholowych, użytkowania mieszkania lub domu i nośników energii oraz transportu.

Tablica 2. System wag stosowany w obliczeniach HICP według działów ECOICOP

Wyszczególnienie	Polska		Czechy		UE	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Ogółem	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00
Żywność i napoje bezalkoholowe	185,76	184,46	208,50	204,23	180,36	174,21
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	63,84	62,49	103,39	96,54	49,87	47,54
Odzież i obuwie	47,23	54,28	40,08	41,51	51,64	52,16
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	181,41	181,71	165,27	153,31	172,44	173,24
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	64,05	64,97	67,51	68,66	67,71	67,11
Zdrowie	65,08	73,95	31,39	32,20	52,11	53,52
Transport	119,89	121,24	109,38	120,17	134,39	142,39
Łączność	26,21	24,16	36,18	35,58	33,01	31,56
Rekreacja i kultura	81,38	80,36	79,91	88,22	80,12	79,51
Edukacja	9,77	10,17	6,90	6,82	10,89	10,34
Restauracje i hotele	37,92	39,45	80,94	83,22	70,01	74,71
Inne towary i usługi	117,45	102,75	70,55	69,52	97,44	93,73

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Opolu

p.o. Dyrektora Renata Wasilewska
Tel: 77 453 14 52

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Urzędu Statystycznego w Opolu

Monika Bartel
Tel: 77 423 09 75

www.opole.stat.gov.pl

@Opole_STAT

@USOpole